

SAMKUL-konferansen 2014

Mandag 3. november kl. 10:00 – 16:00
Rica Nidelven Hotel, Trondheim

Foto: Sverre Chr. Jarlud

Foto: Sverre Chr. Jarlud

Foto: Sverre Chr. Jarlud

SAMKUL-konferansen 2014

Matens teknologi, politikk og kultur

Moderniteten, slik den utviklet seg gjennom det 20. århundre, står i dag overfor så mange utfordringer at det er et stort behov for å nytenke forholdet mellom menneske og natur. I denne situasjonen blir det stadig tydeligere at mat inngår i omfattende systemer for produksjon, bearbeiding, distribusjon, forbruk og institusjoner for kontroll og regulering. Mat er også innvevd i en rekke fortellinger som knyttes til større kulturelle og samfunnsmessige utviklingstrekk. Dersom vi går inn i fortellingene om matsystemene og deres utfordringer, vil vi ofte se at de bygger opp om forestillinger om enten teknologiske løsninger eller sammenbrudd.

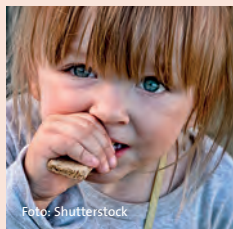
Uansett om framtiden bringer overganger eller underganger, er det klart at vi lever i en tid der mange av våre tilvente tenkemåter og livsstiler ikke lenger virker så selvfølgelige. Her åpner det seg med andre ord et rom for kulturvitenskapelig refleksjon og bidrag til formingen av framtidens matsystemer. Religion og trossystemer gir mange retningslinjer, påbud og forbud knyttet til mat og måltid. I likhet med forestillingene om matsystemenes utfordringer, har apokalypsen også i religionen en viktig rolle som advarsel, men også som løfte om et kommende paradys.

I tillegg til teknologiske og naturvitenskapelige forståelsesrammer og løsningsbidrag, er det på høy tid at kulturvitenskapene og historiefaget tar opp dialogen og bidrar til mer komplekse og nødvendige forståelser av fortidens, dagens og framtidens matsystemer. Slik kan også kulturfagene være med på å bidra til å løse de store utfordringene, for eksempel klimaendring, befolkningsvekst, antibiotikaresistens og tap av jordbruksareal, som verdens matproduksjon står overfor og som er i ferd med å endre premissene for hvordan vi produserer, distribuerer og forbruker mat. Det er ikke gitt hvordan disse endringene vil slå ut. I debatten om disse utfordringene pekes det på utviklingstrekk som går i ulike retninger, og som kan ha høyst ulike utfall. Et eksempel er at store deler av den vestlige verden fokuserer på kortreist, økologisk og etisk mat, samtidig som jordbruk, fiskeri og liknende legges ned, sentraliseres og industrialiseres hurtigere enn noen gang.

SAMKUL-konferansen 2014 er en del av forsøkene på å utvide forståelsen av og innsikten i mat og måltid som kulturelle og sosiale fenomen som befinner seg i sentrum av mange av dagens utfordringer. Gjennom foredrag og innlegg fra humanistiske og samfunnsvitenskapelige forskere i inn- og utland og fra deltakerne på konferansen vil vi få ny kunnskap om matindustrien og matsystemene – altså om det vi setter til livs og er helt avhengige av.

Vi ønsker vel møtt til en spennende konferanse!

Dag Elgesem, programstyreleder SAMKUL

Program for SAMKUL-konferansen 2014, 3. november

Konferansen vil bli holdt på engelsk. The conference language will be English.

Møteleder: Førsteamanuensis *Siri Granum Carson*, NTNU
[Trykk her for mer informasjon](#)

09:00 Registrering, kaffe, te, lett servering /Registration, coffe, tea

10:00 **Welcome**
Professor *Dag Elgesem*, Universitetet i Bergen, programstyreleder SAMKUL
[Trykk her for mer informasjon](#)

10:10 **A brief history of natural food: The social construction of dietary paradigms through mistrust of technology**
Professor *Ken Albala*, University of the Pacific
[Trykk her for mer informasjon](#)

10:45 **Food – Technology – Trust: Concerns about food risk in late modern societies**
Professor *Karin Zachmann*, Deutches museum/Technisches Universität München
[Trykk her for mer informasjon](#)

11:15 Questions and discussion

11:30 Lunch

12:30 **Land grab and the global food economy**
Professor *Phillip McMichael*, Cornell University
[Trykk her for mer informasjon](#)

13:00 Questions and discussion

13:15 **Ritual meals and edible identities: Food, globalisation and religious pluralism in the Roman empire and today**
Professor *Ingvild Sælid Gilhus*, Universitetet i Bergen
[Trykk her for mer informasjon](#)

13:45 **Frogs or food or both? Where is the public interest?**
Seniorforsker *Hilde Bjørkhaug*, Norsk senter for bygdeforskning, leder av SAMKUL-prosjektet Frogs, fuel, finance or food?
[Les mer om prosjektet](#)

14:15 Pause

14:30 **Of microbes and men: The history of food and «the post-antibiotic era»**
Postdoktor *Terje Finstad*, NTNU, deltaker i SAMKUL-prosjektet In food we trust
[Les mer om prosjektet](#)

15:00 **Survival by certification: Certification as survival strategy for banana small farmers in the Eastern Caribbean**
Ph.d.-stipendiat *Haakon Aasprong*, NTNU, deltaker i SAMKUL-prosjektet Cultural logic of facts and figures
[Les mer om prosjektet](#)

15:30 Questions and discussion

15:45 Closing remarks

15:50 – Sosialt samvær med litt å spise og litt å drikke/

17:00 Mingling, with light refreshments

Med forbehold om endringer

Arrangør

Konferansen arrangeres av SAMKUL-programmet i samarbeid med SAMKUL-prosjekter i Trondheim. I Trondheim har følgende personer deltatt i arbeidet med faglig program og annen organisering: Hilde Bjørkhaug, Ranja Bojer, Agnes Bolsø, Terje Finstad, Tord Larsen, Stig Kvaal, Siri Øyslebø Sørensen og Per Østby.

Konferansen vil bli strømmet og kan følges live via SAMKULs nettsider eller i opptak senere.
www.forskningsradet.no/samkul

SAMKUL – Samfunnsutviklingens kulturelle forutsetninger – er et forskningsprogram og innsatsområde som startet i 2011 og som løper til og med 2020. Hovedmålet er å supplere og utfordre eksisterende kunnskapsregimer og bidra med nye perspektiver og innsikter på særlig samfunnsrelevante områder. For å gjøre samfunnet bedre beredt til å møte store samfunnsutfordringer er det behov for et utvidet kunnskapsgrunnlag: En bred forståelse av også de kulturelle forutsetningene for samfunnsutviklingen. Det er et uttalt mål å styrke den humanistiske forskningens bidrag til politikkutforming og samfunnsutvikling, samtidig som mange sentrale problemfelt krever samarbeid mellom humanister, samfunnsvitere og forskere fra natur- og livsvitenskap.

Påmelding

[Klikk her](#) for bindende påmelding.
Frist 22. oktober.

Konferansen er gratis.
For informasjon om påmelding mm., kontakt NTNU Videre:
samkul@videre.ntnu.no

Konferansen holdes på Rica Nidelven Hotel, Havnegata 1–3, Trondheim.

Mer informasjon:
www.forskningsradet.no/samkul

Norges forskningsråd

Drammensveien 288
Postboks 564
N-1327 Lysaker

Telefon +47 22 03 70 00
Telefaks +47 22 03 70 01
post@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no

Design: Design et cetera AS
Profilbilde: Shutterstock
Trykk: 07 Gruppen AS

September 2014